

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ

1^η Δραστηριότητα

A1α.

Ο καθηγητής Ντέιβιντ Χολάντερ αναφέρεται στο μπάσκετ ως φιλοσοφία ζωής και επισημαίνει τις πιο επίκαιρες αρχές του αθλήματος. Αρχικά, υπογραμμίζει την απουσία σταθερών θέσεων και την ανάγκη προσαρμογής των παικτών σε καθεμία από αυτές. Αντίστοιχα, στη ζωή ο άνθρωπος οφείλει να είναι πολυπράγμων και να ανταποκρίνεται καθημερινά σε διαφορετικές συνθήκες. Ακόμα, ο καθηγητής τονίζει πως η υπέρβαση στο μπάσκετ είναι σημαντική. Το άθλημα απαιτεί από τους αθλητές να υπερβαίνουν δύσκολα εμπόδια, να θέτουν υψηλούς στόχους και να κατορθώνουν το αδύνατο. Με ανάλογο τρόπο οφείλει να δρα ο άνθρωπος και στη ζωή του, δηλαδή να στοχεύει ψηλά, να επιδιώκει την υλοποίηση των ονείρων και των φιλοδοξιών του παρά τις αντίξοες συνθήκες.

A1β.

Στην παράγραφο «Είναι μία ανάμνηση ... να πορεύεσαι μέσα στον κόσμο» τα πέντε μέσα πειθούς με τις αντίστοιχες λέξεις/φράσεις είναι:

- Αφήγηση: «όταν ήμουν έξι ετών, ο πατέρας μου ασφατόστρωσε την αυλή μας και έστησε μία κανονική μπάσκετα».
- Μεταφορική χρήση της γλώσσας: «ένας ... τρόπος να πορεύεσαι μέσα στον κόσμο» (το «πορεύεσαι» χρησιμοποιείται μεταφορικά για τη ζωή).
- Ασύνδετο σχήμα: «ένας ισχυρός, βασικός, βιώσιμος προσανατολισμός» (παράθεση επιθέτων χωρίς συνδέσμους).
- Ευθύς λόγος: «Κοίτα ψηλά».
- Πρώτο ρηματικό πρόσωπο: «ήμουν», «έμαθα» (α' ενικό).

2^η Δραστηριότητα

A2.

α) Ο τίτλος «Θα μπορούσε το μπάσκετ να σώσει τον κόσμο;» είναι ένας τίτλος ισχυρά επικοινωνιακός. Αρχικά προδιαθέτει τους αναγνώστες για το θέμα του κειμένου, που αφορά τις αρχές ενός αθλήματος, οι οποίες είναι απαραίτητες γενικά στη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου. Επίσης, η παρουσίασή του με τη μορφή της ερώτησης κεντρίζει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, καθώς τον οδηγεί να σκεφτεί ποιες αρχές του αθλήματος χρειάζεται να εφαρμόσει και στη ζωή του. Τον παρακινεί, δηλαδή, να διαβάσει τη συνέντευξη, ώστε να βρει την απάντηση.

β) Η παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο της αναλογίας. Ο ομιλητής παραλληλίζει το μπάσκετ με τη ζωή: «Το μπάσκετ λέει: «Αψήφισε τη βαρύτητα, πέτα» και «κάν'το όπως έχει». Παρόμοια και στη ζωή: «Πρέπει να θέτουμε υψηλούς στόχους, να επιχειρούμε αυτό που οι άλλοι θεωρούν αδύνατο». Μέσα από την αναλογία προβάλλεται η αξία της ανάδειξης των υψηλών στόχων και η ανάγκη της υπέρβασης των ορίων. Ο άνθρωπος πρέπει να προσπαθεί για το ακατόρθωτο. Με τη χρήση της αναλογίας, ο λόγος γίνεται πιο άμεσος και παραστατικός, κεντρίζοντας το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Το μήνυμα καθίσταται σαφές και εύκολα αντιληπτό, καθώς η αναλογία αυτή παραπέμπει σε μια εμπειρία της καθημερινότητας του δέκτη.

γ)

«...**δυσπιστία** απέναντι στους θεσμούς...» = **εμπιστοσύνη**

«...αίσθηση συλλογικής **αποσύνθεσης**...» = **συναχή, σύνθεση**

«... συνεχώς **μεταβαλλόμενο** κόσμο...» = **αμεταβλήτο**

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ

1^η Δραστηριότητα

B1. Το ποιητικό υποκείμενο παρουσιάζει την ποίηση ως μία δημιουργική διαδικασία που μοιάζει με ζωγραφική. «Ζωγραφίζει» μεταφορικά τις ημέρες του με ποιήματα αντλώντας τα χρώματα από την καρδιά του, δηλαδή από τα συναισθήματά του αλλά και τα υλικά από το εργαστήρι της σκέψης του, άρα από τις ιδέες και τη φαντασία του. Με τη διαδικασία αυτή δηλώνει ότι τα δημιουργήματά του ανακλούν τον ψυχισμό, την αγάπη του για τον κόσμο, μεταδίδοντας παράλληλα τους στοχασμούς του. Ο στόχος του είναι να δημιουργήσει καλαίσθητα ποιήματα που θα μεταδώσουν αισιοδοξία σε έναν κόσμο χρωματιστό και χαρούμενο.

2^η Δραστηριότητα

B2. α) Στο ποίημα εντοπίζουμε:

- **α' ρηματικό πρόσωπο οριστικής έγκλισης:** «ταξιδεύω». Η οριστική δηλώνει το πραγματικό και βέβαιο. Το ποιητικό υποκείμενο παρουσιάζει την ποιητική δημιουργία με τρόπο άμεσο, παρουσιάζοντάς την ως μια καθημερινή διαδικασία.
- **α' ρηματικό πρόσωπο υποτακτικής έγκλισης:** «Να ζωγραφίσω». Η υποτακτική δηλώνει το επιθυμητό και προσδοκώμενο. Το ποιητικό υποκείμενο αποτυπώνει τη βαθιά επιθυμία του να αλλάξει τον κόσμο μέσα από την ποίηση χαρίζοντας φως και χαρά, ένα όνειρο που αντιπαρατίθεται με την πραγματικότητα της οριστικής.

β) Ενδεικτικά:

Μεταφορά: «Παίρνω τα χρώματα απ' της καρδιάς το αλφαβητάρι».

Επανάληψη: «Ζωγραφίζω τις μέρες μου με ποιήματα» - «να ζωγραφίσω τις μέρες όλου του κόσμου με ποιήματα».

Προσωποποίηση: «Κι έχω ένα όνειρο που με παιδεύει».

Επιμέλεια:

Σαραντίτη Ειρήνη, Δάβου Μαριάννα, Μητρούσκας Δημήτρης, Παρασκευουλάκου Αδαμαντία, Μπίλιου Χριστίνα, Ξανάλατου Σμαράγδα, Μαστραντωνάκη Ναυσικά, Αθανασάκη Ανθή, Κουκουβάου Έλενα, Σπέντζου Ασημούλα

και τα κέντρα ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ: Πειραιάς, Κερατσίνι, Ηράκλειο Κρήτης (Άγιος Ιωάννης και 62 Μαρτύρων), Καισαριανή, Ζωγράφου